

8 milijonov in 913.521 gold. 4 $\frac{1}{2}$ kr., konečni pasivni zaostanek 1 milijon in 640.415 gold. 83 kr.). — Potrdil se tudi proračun istega zaklada za l. 1874 (potrebščina 630.465 gold. in ravno toliko zaklade); za zaklado deželnega doneska za leto 1874 naj se pa pobira s 20 odstotki priklada na neposrednje davke izvzemši priklad za vojaščino, potem 10 odstotkov priklad na vžitnino od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa. Pri tej priliki je obveljal predlog Kramaričev, da naj deželni odbor pretresuje, kako bi se pomagalo vinorejcem, in ali bi ne bilo mogoče vpeljati priklado tudi na pivo in žganje. — Sklenilo se je dalje, da naj se c. k. zemljišno-odvezna komisija opravičuje, zakaj je prekoračila za leto 1872 proračunjeni znesek potnih stroškov, in jej povedati, da se vprihodnje na tanko mora držati proračuna; potem da naj se c. kr. lokalna komisija v Krškem razpusti vsaj do konca junija 1874, nedovršena opravila pa izroči okrajnemu glavarstvu, in naj se naglo iztirjajo vžitninski zaostanki. — Računski sklep deželnega zaklada in njegovih podzakladov se je potrdil za l. 1872; potrdil se je tudi proračun deželnega zaklada in njegovih podzakladov za leto 1874 (potrebščina 293.676 gold. 6 $\frac{1}{2}$ kr., zaklada 62.809 gold. 85 $\frac{1}{2}$ kr., primanjka 230.866 gold. 21 kr.), za katero naj se pobira 20 odstot. priklad na neposrednje davke izvzemši priklad za vojaščino, in 10 odstotni priklad na vžitnino od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa. — Mariji Zapletovi se miloščina dovoli za 3 leta po 31 $\frac{1}{2}$ gold., slikarjem Šubicu, Franke-u in Künl-ovi podpornine po 200 gold., podpiralni zalogi slovanskih universitetnih dijakov v Gradcu 100 gold., in Kranjskim slušateljcem na tehniki Graški 100 gold. — Postava zaradi privolitve mostarine za most, ki je postaviti čez Savo pri Račečah, obvelja brez ugovora; po tej se namreč dovoli podvzetnikom, da mostarino po tarifi smejo pobirati 50 let, med tem časom morajo most vzdrževati na svoje stroške, potem pa ga morajo brezplačno in v dobrem stanu izročiti Kranjski deželi. Da se tem podvzetnikom dovoli 6000 gold. podpornine iz deželnega zaklada, je predlagal gospodarski odsek in Deschmann zagovarjal, al po nasvetu dr. Coste je deželni zbor gledé na mnogovrstne druge stroške dovolil le 4000 gold. — V zadevi kmetijske šole Dolenjske se je dovolilo, da deželni odbor za nakup primerne zemljišča iz deželnega zaklada porabiti sme 20.000 gold., in če treba tudi več, ker je upati zdatne državne podpore v ta namen od ministerstva kmetijstva. Dalje ste se ustanovili 2 štipendiji po 400 gold. na leto za domače sinove ali druge slovenskega jezika zmožne dijake v izobraževanje na kaki viši kmetijski šoli, toda s pogojem, da morajo potem na kaki Kranjski kmetijski šoli službovati kot učitelji. — Postava zaradi nadaljevalnih šol na Kranjskem se potrdi brez razgovora. — Občini Kranjskogorjski se dovoli 80 odstotni priklad na neposrednje davke. — Prošnja občine Struške zaradi treh sejmov se vladi priporoča, naj to prošnjo usliši. — Konečno še dr. vitez Savinschegg in 10 družnikov interpelira vlado zaradi preloženja Gorjanske ceste od Novega mesta do Metlike.

Stan Kranjskih ustanov v letu 1872.

Da pa bralci naši poznajo tudi premoženje teh ustanov, podamo jim računске sklepe teh zakladov iz leta 1872. Po teh je premoženje bilo konec l. 1872:

- 1) Dijaških ustanov premoženje 429.230 gold. 85 kr.;
- 2) dekliških ustanov premoženje 23.033 gold. 87 $\frac{1}{2}$ kr.;

- 3) učiteljske ustanove premoženje 13.601 gold. 60 kr.;
- 4) sirotinskega zaklada premoženje 247.277 gold. 49 $\frac{1}{2}$ kr.;
- 5) Glavarjeve ustanove za uboge in bolne premoženje 150.509 gold. 5 kr.;
- 6) grof Saurau-ove ustanove premoženje 2715 gold. 73 kr.;
- 7) muzejskega zaklada premoženje 32.008 gold. 8 $\frac{1}{2}$ kr.;
- 8) Kalistrove ustanove premoženje 84.766 gold. 1 krajc.;
- 9) Holdheimove ustanove za gluhaneme premoženje 13.440 gold. 75 $\frac{1}{2}$ kr.;
- 10) Wolfove ustanove za gluhaneme premoženje 18.347 gold. 26 $\frac{1}{2}$ kr.;
- 11) baron Flödniggove ustanove za slepe premoženje 49.848 gold. 77 $\frac{1}{2}$ kr.;
- 12) Ilirske ustanove za slepe premoženje 7372 gold. 41 kr.;
- 13) invalidni zaklad cesarice Elizabete premoženje 4041 gold. 16 kr.;
- 14) invalidne ustanove Postojnske jame premoženje 936 gold. 10 kr.;
- 15) Trevisinove invalidne ustanove premoženje 2121 gold. 30 kr.;
- 16) Metelkove invalidne ustanove premoženje 935 gold. 65 kr.;
- 17) invalidne ustanove Ljubljanskih gospá št. 1 premoženje 1602 gold. 85 kr., — iste ustanove št. 2 premoženje 11.038 gold. 34 $\frac{1}{2}$ kr.;
- 18) dr. Lovro Tomanove ustanove za uboge in bolne v Kamnigoricu premoženje 7952 gold. 12 kr.;
- 19) grof Engelshausnerjeve ustanove za uboge plemenitnike premoženje 27.174 gold. 21 kr.

Naši dopisi.

Na Tominskem 28. decembra. — Bil sem o sejmnu sv. Andreja v Gorici. V neki kavarni mi je prišel po naključju v roke Goriški radikalni „Brencelj“ z imenom „Il Pettine“ (Glavnik). Davno že sem o njem marsikaj čital, a videl ga nisem še nikoli pred. Kako sem se začudil, ko sem bral v njem nekakošen voden članek o naših Tominskih duhovnih, kateri so šolo na klin obesili. Konec novembra t. l. namreč je trinajst duhovnikov tukajšnjega politiškega okraja zapustilo šolo za silo, v kateri so do sedaj — in nekateri z dobrim vspehom — poučevali. In zakaj? Zato, ker zahtevajo stalno plačo, kakor jo imajo drugi svetni, redni učitelji. — Nečem tu preiskovati, ali so razlogi, s katerimi omenjeni duhovni — vikarji — svojo „tirjatev“ utrjujejo, resnični in dovolj tehtni, ali ne; rad pa priznavam, da so oni zmožniši za šolo, nego mnogi svetni učitelji. Čemur pa ne morem pritrditi, je načelo, da se ima plača učiteljev ravnati po znesku davkov, ki jih katera šolska občina plačuje. Ker postava šolstvo za skupno zadevo vsega političnega okraja ima, ne gré gledati in presojudati teh reči z domačega zvonika, in vzlasti duhovniku, kot izobraženemu možu, se spodobi šolstvo z višega stališča ogledovati. Zadovoljni bi morali biti duhovni gospodje, da jim v novi éri še šole pusté, in pomisliti, koliko je to na korist njihovi duhovski nalogi; kajti v tem, ko pravo občno omiko širijo, podpirajo ob enem tudi svoje dušno-pastirsko prizadevanje. Res, da vsak delavec je primerne plačila vreden. Tega pa jim okrajni šolski svét v Tominu tudi odrekal ni. Marveč še predno je bila ta stvar v družih šolskih okrajih uredjena, odkazal se je Tominskim duhovnim učiteljem